

Så skapades Folkbildningens Fria ProgramvaruGuide (FFPG)

Inledning

Det digitala studiematerialet *Folkbildningens Fria ProgramvaruGuide* har under hösten 2010 och våren 2011 producerats och sammanställts på en [wikisida](#) och sedan [webbpublicerats](#). Huvudman för projektet är [Glokala Folkhögskolan](#). Materialet består av korta guider till olika fria programvaror i form av videos, hemsidor och PDF-dokument tillgängligt via internet. Folkbildningsrådet har finansierat genom projektmedel inom ramen för [Flexibelt lärande och Öppna lärresurser / Digitala studiematerial 2010](#). Allt materialet finns fritt tillgängligt på Folkbildningsnätets Pedagogiska Resurssidor (www.resurs.folkbildning.net) och tanken är att innehållet ska hållas levande och ständigt uppdateras och vidareutvecklas då datorprogram är färskvara! I synnerhet fri programvara utvecklas och förändras mycket snabbt vilket har märkts redan under projektåret.

Arbetet med FFPG har varit enligt följande:

Planering

En årsplanering över verksamheten togs fram men en stor flexibilitet hölls i bakhuvudet med fokus på medskapande utifrån behov och möjligheter som kunde dyka upp under projektprocessen.

Produktionsprocessen

Som verktyg för wikisidan valdes Wikipedias motor [Mediawiki](#) vilket är en mycket stabil och välbeprövad programvara. De mycket användbara tillägg som användes i Mediawiki var [LookupUser](#) för att administrera användare, [RSS-Feed](#) för att hämta nyhetsflöden från andra sajter för att visa på wikisidor, [ReCaptcha](#) för att förebygga spam, samt [UserMerge and Delete](#). För projektets blogg valdes [Joomla](#) med tillägget [Jcomments](#), även detta ett mycket vanligt system för att hantera innehåll på en hemsida. Webbplatserna låg på två olika vanliga webbhotell, [Datakultur](#) för bloggen respektive [One.com](#) för wikin vilka har fungerat mycket bra.

Vad det gäller screencasts användes två olika programvaror i lite olika operativsystem: Dessa var dels det fria screencastingverktyget [gtk-recordMyDesktop](#) i Ubuntu där ett fönster med Windows XP spelades in genom virtualiseringsmjukvaran [Oracle VM VirtualBox](#), samt genom [CamStudio](#) för inspelningar i Windows 7. Vad det gäller arbetsrutiner så arbetade processledaren med produktion av material under måndagar och tisdagar med vissa undantag.

Tester av guiderna skedde internt på Glokala Folkhögskolan vid 12 tillfällen i form av verkstäder på vissa onsdagar med Allmän kurs med Glokal profil samt på torsdagar med Grundvux A och B samt Kvinnokurs Grund under våren. Alla deltagarna som totalt är omkring 70 personer har även haft tillgång till en intern FirstClass-konferens kallad *Datorkunskap Glokala* där alla workshops har avhandlats och information och länkar samlats. Korrespondensen med referensgruppen skedde via en e-postlista kallad *Projektlistan* där månadsbrev med projektets aktuella status skickades ut, med

mera. Utöver detta skedde en fortlöpande dialog på Folkbildningsnätets konferens *Fri programvara i Folkbildningen* som alla lokaladministratörer på Folkbildningsnätet i hela Sverige har tillgång till. Därutöver har försök till samverkan gjorts *Ubuntu Sveriges Forum* angående FirstClass-klienten, en översättning från engelska till svenska har gjorts från den amerikanska privata hemsidan *Open Office Tricks* och har efter överenskommelse med upphovsmannen licensierats enligt licensen Creative Commons. Ett anonymt tips på danska från Grönland har även gjorts på wikisidan.

Projektorganisation

Projektet har genomförts i huvudsak på distans och i Glokala Folkhögskolans lokaler som t ex vid tester av materialet bland skolans deltagare.

Processledare och producent: Jörgen Qvarnsenklint, projektledare, Glokala Fhsk

Styrgrupp: Håkan Larsson, rektor, delat ledarskap Glokala Fhsk
Marie Hagström, rektor, delat ledarskap Glokala Fhsk

Referensgrupp: Jörgen Stigberg, lärare, Hagabergs Fhsk
Andrei Matveyeu, IT- och Östersjöprofilansvarig, Litorina Fhsk
Ola Hallqvist, mentor, Folkbildningens Öppna Lärresurser
Emma Rydin, Processledare Watch-IT, Glokala Fhsk
Lars Qvist, lärare/IT-ansvarig, Kvarnby Fhsk
Ernest Karlsson, lärare/systemansvarig, Mellansel Fhsk
Carlos Soto-Thompson, IT-tekniker, Skurups Fhsk

Materialtestare: Deltagare på Glokala Folkhögskolans kurser
Allmän kurs med Glokala profil, Kvinnokurs Grund,
Grundvux A, Grundvux B, Jörgen Stigberg Hagabergs Fhsk
(Autofcc), Lars Qvist Kvarnby Fhsk (Autofcc), Ernest Karlsson
Mellansel Fhsk (Autofcc), Per Andersson Stensunds Fhsk
(Autofcc), Mathias Friman Birka Fhsk (Autofcc), Anonym på
FBNwiki från Grönland (FirstClass Linux).

Slutsatser

Det har varit fantastiskt roligt att arbeta med guiden under detta spännande verksamhetsår då Fria programvaror är ett personligt intresse som jag brinner för. Totalt har 12 st olika guider gjorts inom olika områden varav 9 varit videos, 5 hemsidesinstruktioner, 3 pdf-guider och 1 installations-skript har skapats. En stor lyhördhet har varit ledordet och mötena både på distans och i verkligheten med människor som många gånger inte känt till existensen av och tanken bakom fria programvaror har varit enormt stimulerande och givande.

Ämnet datorprogram och speciellt ”nyttoprogram” har inte alltid varit en kiosk-vältare vad det gäller att skapa intresse. Det som jag märkt hjälper mycket för att fånga intresset är att använda så intressanta bilder och texter som möjligt som gärna knyter an till de arbeten som deltagarna ska jobba med i kommande uppdrag i andra ämnen. Ett annat tips är att försöka hitta konkreta argument för nyttan av att kunna arbeta med just detta verktyg som knyter an till deltagarens vardag. Ett exempel är att visa det praktiska i att använda fria program på så många olika datorer man vill, dela med sig av programmen till vänner och bekanta och slippa trasslet med licensnummer och priatkopior med virus- och trojan-problem, lagar och upphovsrätt etc.

Vad det gäller det ideella engagemanget från externa parter och från deltagare och referensgrupp har detta varit blygsamt och i mindre skala. Men de få bidrag och tips som gjorts var varit mycket bra. Bland grupperna ute i workshopparna upplever jag att ca 1-2 st varit genuint och extra intresserade per omgång om 10-20 personer. På plats i workshoppen har mycket gjorts under genomförandet men det flexibla på övrig tid har sträckt sig till några enstaka läsningar. Vad det gäller referensgruppen har ungefär en tredjedel varit periodvis aktiva vilket berott på tidsbrist och andra prioriteringar i vardagen.

Överlag har arbetet med FFPG varit en mycket lärorik resa för mig personligen och jag hoppas att det frö som nu såts ska växa och komma så många som möjligt till nytta och nöje.

Projektledare
Jörgen Qvartsenklint
Glokala folkhögskolan
0765-42 47 06
jorgen@glokala.se